

Våld i nära relationer - Rutin Hälso- och sjukvård, Region Gävleborg

Innehåll

Syfte och omfattning.....	1
Allmänt	1
Ansvar och roller	2
Vårdgivarens ansvar	2
Chefer på alla nivåer	2
Medarbetare	3
Beskrivning.....	3
Arbetsprocessen.....	3
Aktivitet 1	4
Aktivitet 2	4
Aktivitet 3	4
Aktivitet 4	4
Aktivitet 5	4
Plan för kommunikation och implementering	4
Dokumentinformation	4
Referenser.....	5

Syfte och omfattning

Syftet med dokumentet är att ange rutiner vid upptäckande och handläggande av patienter utsatta för våld i nära relationer eller barn som lever med våld i hemmet. Rutinen gäller för all personal inom regionens hälso- och sjukvård och även för landstingsfinansierad privat verksamhet. Denna rutin tydliggör området.

Allmänt

Våld i nära relationer är ett stort samhällsproblem och inbegriper såväl rättsliga som sociala och hälso- och sjukvårdsaspekter. Våldet är alltid en kränkning av de utsattas mänskliga rättigheter. Fysisk och psykisk ohälsa är betydligt vanligare bland personer som har utsatts för allvarligt våld än hos övrig befolkning.

Målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Utifrån detta arbetar regeringen efter fyra delmål. Det fjärde jämställdhetspolitiska delmålet är att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet. Målet anges omfatta alla former av fysiskt, psykiskt och sexuellt våld och hot om våld.

Målet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra är en hörnsten i jämställdhetspolitiken. Mäns våld mot kvinnor bottnar i bristande jämställdhet

mellan kvinnor och män och får omfattande konsekvenser för våldsutsatta, våldsutövare och samhället.

Ur SOU 2015:86 Mål och myndighet, en effektiv styrning av jämställdhetspolitiken

Region Gävleborgs politiska viljeinriktning har fastställts i Likabehandlingspolicy och Likabehandlingsdirektiv 2012.

Ansvar och roller

Vårdgivarens ansvar

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer SOSFS 2014:4

8 kap. Vårdgivarens ansvar

*1 § Varje vårdgivare ska **fastställa de rutiner** som behövs för att utveckla och säkra kvaliteten i arbetet med våldsutsatta och barn som bevittnat våld.*

*2 § Vårdgivare som i sin verksamhet tar emot barn eller deras närstående ska fastställa rutiner för hur **anmälningsskyldigheten** enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) ska fullgöras vad gäller ett barn som kan vara våldsutsatt eller kan ha bevittnat våld.*

*3 § Bestämmelser om rutiner som säkerställer att det är möjligt att **föra patientjournal** även när en patient har skyddade personuppgifter finns i 3 kap. 5 § Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2008:14) om informationshantering och journalföring i hälso- och sjukvården.*

Planering och ledning av verksamheten enligt Patientsäkerhetslagen 2010:659

3 kap. 1 § Allmänna råd

*Vårdgivaren bör avgöra när och hur personalen i hälso- och sjukvårdens och tandvårdens verksamheter ska **ställa frågor om våld** för att kunna **identifiera våldsutsatta och barn som bevittnat våld** som behöver vård och omvårdnad.*

Chefer på alla nivåer

Chefer på alla nivåer ska känna till och kommunicera innehåll i rutinen till medarbetarna och skapa förutsättningar för korrekt omhändertagande av

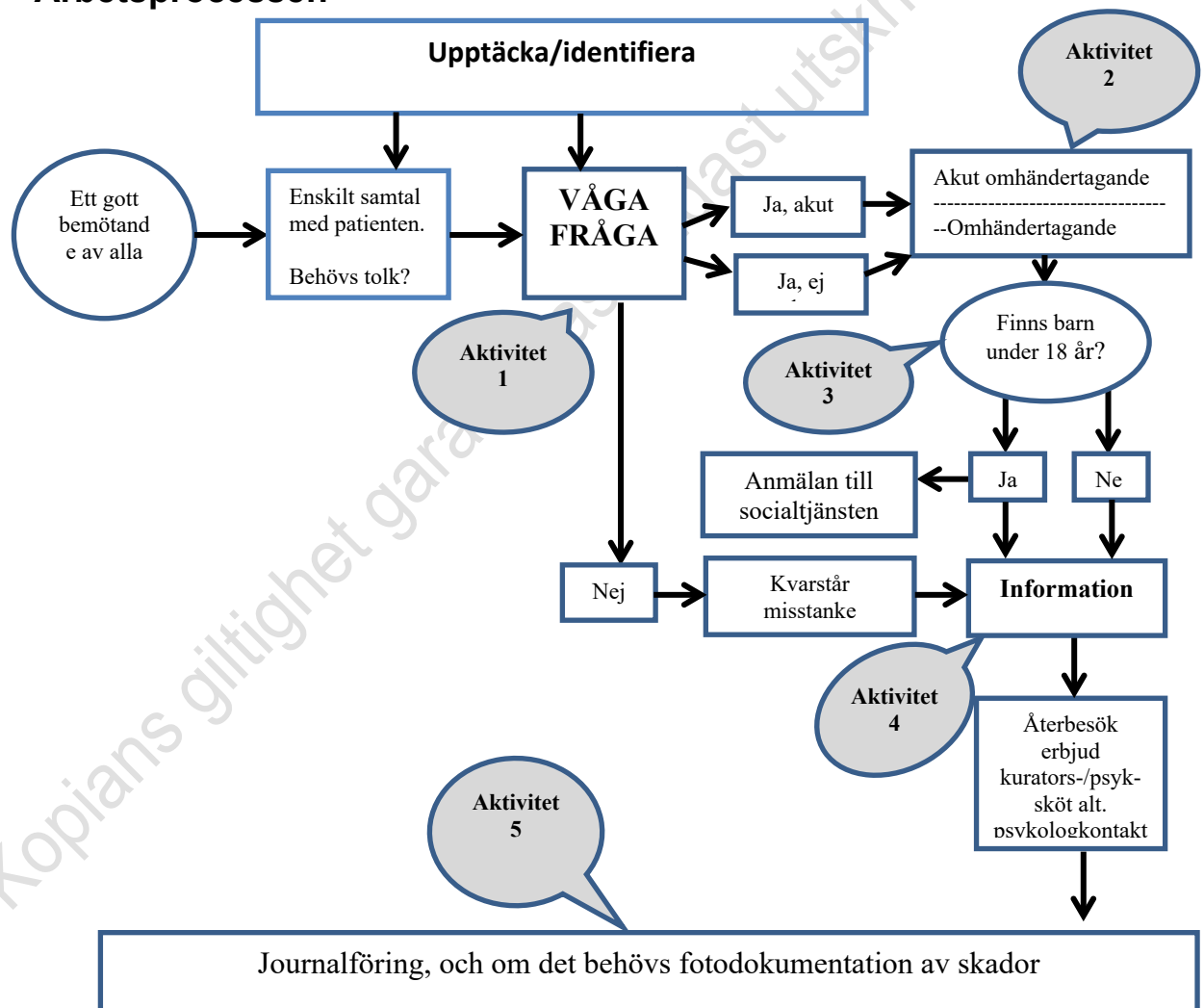
våldsutsatta. Checklistor bör upprättas för det lokala arbetet. Särskild uppmärksamhet bör ges barn som lever med våld i hemmet.

Medarbetare

Alla medarbetare inom hälso- och sjukvården är skyldiga att ta del av gällande rutin inom området. All anställd personal som får misstanke om att ett barn far illa har skyldighet att anmäla detta till kommunens socialtjänst.

Beskrivning

Arbetsprocessen

Aktivitet 1

Använd ”Våga-fråga materialet”, www.regiongavleborg.se/vald för att upptäcka/identifiera om patienten varit utsatt för våld.

Aktivitet 2

Omhändertagande av patienten enligt lokala och/eller landstingsövergripande rutiner.

Se t.ex.

- Misshandlad patient, omhändertagande av kirurgjour på akutmottagningen. [09-71354](#)
- Sexuella övergrepp, läns gemensam rutin. [09-49298](#)
- Sexuella övergrepp på män, rutin VO Kirurgi. [09-71651](#)
- Sexuella övergrepp, misstanke om sexuella övergrepp hos barn och ungdomar upp till 15 år. [09-44553](#)
- Handläggning av vålds- och sexualbrott mot barn, Barnahus. [09-44328](#)

Aktivitet 3

Finns misstanke om att barn under 18 år bevittnat eller varit utsatta för våld ska en anmälan till Socialtjänsten göras på [separat anmälningsblankett](#).

Aktivitet 4

Information om externt stöd finns att få via kommunernas hemsidor [kommuninformation](#) eller via [Kvinnofridslinjen](#) Telefon: **020-50 50 50**.

Kvinnofridslinjens telefonjour är öppen hela dygnet för råd och stöd till både patienter, anhöriga men också för frågor från vårdpersonal.

Aktivitet 5

Journalföring inklusive eventuell fotodokumentation av skador. Begäran om rättsintyg kan senare inkomma från Rättsväsendet.

Plan för kommunikation och implementering

Rutinen publiceras på Vårdgivarportalen/våld i nära relationer.

Dokumentinformation

Anna-Greta Elfström-Olsson, leg. fysioterapeut, uppdrag våld i nära relationer
Annchristin Johansson, samordnare/sakkunnig jämställdhet/försäkringsmedicin

Referenser

Dokumentnamn	Plats
Våld i nära relationer - en folkhälsofråga	SOU 2014:49
Våld i nära relationer - Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd	SOSFS 2014:4
Likabehandlingspolicy Region Gävleborg	Platina 01-45442
Likabehandlingsdirektiv Region Gävleborg	Platina 03-47892
Likabehandlingsplan 2016 - 2018, Region Gävleborg	Platina 04-172376
Anmälan vid misstanke om barn som far illa – Blankett	Platina 09-98372
Mål och myndighet -en effektiv styrning av jämställdhetspolitiken	SOU 2015:86

Kopians giltighet garanteras endast utskriftsdatum